

Nejlépe v hodnocení transparentnosti kampaní do Evropského parlamentu dopadli Piráti, nejhůře koalice SPD a Trikolora

3.6.2024 - | Transparency International ČR

Do Evropského parlamentu v Česku kandiduje dle Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (ÚDHPSH) v současných volbách přes 30 politických subjektů. TI nemá kapacitu monitorovat všechny, proto jsme do našeho hodnocení zařadili ty, které v průzkumu od agentury Ipsos z 19. března 2024 pro web euronews.com přesáhly hranici 5 %. Ta odpovídá podmínce se dostat do Evropského parlamentu, která je pro naši zemi nastavená právě na přesažení hranice pěti procent.

Z hodnocených politických stran a politických hnutí dopadli z hlediska transparentnosti kampaní nejlépe Piráti, kteří si odnáší známku 1,9. Na druhém místě v těsném závěsu se umístili STAN, kteří mají čistou 2. S odstupem na třetím místě je koalice SPOLU, která získala známku 3,4.

Na sdílené čtvrté pozici jsou hnutí ANO a koalice STAČILO!, kteří mají shodně 3,6. Hodnocení uzavírá na posledním místě koalice SPD a Trikolora se známkou 3,7.

„Transparentnost předvolebních kampaní by měla být důležitým dílem do skládačky rozhodování voličů, jaké straně či koalici dají ve volbách svůj hlas. Letošní výsledky naznačují, že se některé subjekty snaží o otevřenost svých předvolebních kampaní, některé ale naopak upouští od transparentních přístupů, které měly v minulých letech,“ Marek Chromý, vedoucí analytik TI.

Sběr dat pro hodnocení byl ukončen v úterý 21. května 2024. Detailní informace týkající se hodnocení najdete na profilech kandidujících subjektů na speciálním webu TI transparentnivolby.cz.

Na vyplněný dobrovolný online dotazník postavený na základě 7 kritérií nám nezareagovalo jen hnutí ANO a koalice SPD a Trikolora. Zda kandidáti na náš dotazník odpověděli ale nijak neovlivnilo výsledné hodnocení jejich kampaně. Hodnocení vychází z veřejně dostupných informací. Komunikace s TI tak umožňuje podrobněji vysvětlit ze strany kandidujících subjektů, proč mimo jiné v rámci kampaní volí ten či onen postup.

Jak monitoring kampaní probíhá se dozvíte v tomto odkaze. Jednotlivá kritéria transparentnosti najdete v této aktualitě.

Nejméně transparentní jsou kampaně v online prostředí

Ze sedmi kritérií transparentnosti předvolebních kampaní si uchazeči o křesla v Evropském parlamentu vedou nejhůře v průhlednosti jejich kampaní online. V této kategorii neobdržel žádný subjekt lepší dílčí známku než 3. Důvodem je jejich neochota veřejně komunikovat seznam profilů na sociálních sítích, přes které kampaň realizují.

komentuje Lidia Marchenko, analytička TI.

Další slabinou kampaní do Evropského parlamentu jsou dárcovské politiky kandidujících subjektů. Dvě třetiny hodnocených stran a koalic dostaly v této kategorii nejhorší možnou známku, jelikož

nezveřejňují žádná pravidla ohledně přijímání a vracení darů.

Tato kategorie byla zároveň nejvíce polarizující: zbylá třetina subjektů totiž získala naopak jedničky. Jedná se o STAN a Piráty, kteří jasně vymezují, za jakých podmínek jsou finanční podporu ochotní přijmout a za jakých okolností by dar naopak vrátili.

Pochvalu si kandidující subjekty zaslouží za transparentnost jejich kontaktních kampaní, díky které v této kategorii neklesl ani jeden subjekt pod dílčí známku 2. To znamená, že v každé kampani je možné dohledat kompletní přehled proběhlých i nadcházejících akcí. Takový přehled nejen posiluje informovanost voličů ohledně plánovaných setkání, ale i usnadňuje průběžnou kontrolu řádného financování těchto akcí z volebního účtu.

Další data a analýzy jsou na cestě

TI dále v následujícím období před a po volbách přinese informace a analýzy týkající se mimo jiné online politického marketingu, především pak toho odehrávajícího se na sociálních sítích. A v neposlední řadě také zveřejníme výstupy zaměřené na dezinformační média a kanály a jejich sentiment v rámci souboje o Evropský parlament.

Veškeré naše budoucí a již zveřejněné výstupy najdete na našem webu [transparentnivolby.cz](https://www.transparency.cz). Samotný průběh kampaní a vývoj v trendech si můžete připomenout v našem podcastu Stošestka.

Volby do Evropského parlamentu se v rámci členské sedmadvacítky odehrají od 6. do 9. června 2024, v Česku konkrétně v pátek 7. a v sobotu 8. června.

O monitoringu Transparentní volby

Monitoringu předvolebních kampaní se v TI věnujeme v rámci projektu [transparentnivolby.cz](https://www.transparency.cz) pravidelně již od roku 2012, kdy jsme hodnotili transparentnost první přímé volby prezidenta. Od té doby jsme aktivně sledovali všechny volby za více než dekádu.

Základní myšlenkou je snaha poskytnout široké veřejnosti a zástupcům médií otevřené hodnocení transparentnosti kampaní před samotnými volbami. Projekt byl v národních mutacích adoptován například na Slovensku či v Kosovu.

Za více než 12 let jsme nasbírali jedinečné lokální i mezinárodní zkušenosti a vytvořili unikátní metodiku pro posuzování transparentnosti kampaní. Zachycujeme trendy v oblasti politického marketingu s přesahem do digitálu, proměnu politických strategií a v neposlední řadě mapujeme dezinformační narativy a jejich sentiment.

Hodnocení se tak stalo jedním z našich pravidelných příspěvků ke zlepšování politické kultury v Česku a apelem na politické představitele, aby zvyšovali svou politickou integritu místo možné snahy obcházet pravidla a pohybovat se mnohdy za hranou zákona.

<https://www.transparency.cz/nejelepe-v-hodnoceni-transparentnosti-kampani-do-evropskeho-parlamentu-dopadli-pirati-nejhure-koalice-spd-a-trikolora>